Перець

№ 22 (417)
Рік видання XIX
КИЇВ
ЛИСТОПАД
1959
ЦІНА 1 КРБ.

Мал. БЕ-ША

Дід Мороз.— Замітати, чи ти сам прибереш?

У цьому номері

★ *Як у Горлівці мільйон загубили. (Стор. 2).*

★ *Кували, гріли, пшик зробили та ще й премію одержали... (Стор. 2—3).*

★ *Про кременчуцькі їдальні, крамниці та інші побутові „дрібниці". (Стор. 4).*

★ *Як у Луцьку і Сумах „дефіцити" роблять. (Стор. 7).*

Мал А. АРУТЮНЯНЦА

Грім...

...та блискавка.

Як у Горлівці мільйон втратили

Чи є де такі постачальники, як у тресті «Горлівськвугілля»?

Ні, тільки тут, у тресті, працюють справжні віртуози постачання!

Завезли вони у 1956 році на шахту № 5 ім. Леніна козловий кран.

— Оце, — кажуть, — вам, хлопці, механізація для складу лісу. Користуйтеся краном і нас добрим словом згадуйте.

Зраділи робітники і почали «вибивати» проекта на встановлення крана. Аж гульк — телефонограма з тресту: «Козловий кран потрапив на вашу шахту помилково. Передайте його шахті № 4-5 «Микитівка».

От тобі й механізувалися!

З шахти № 4-5 швиденько приїхали робітники, навантажили той кран на машини і гайда до себе. Привезли й ось уже третій рік встановлюють його, та ніяк не встановлять. Кажуть, що половина деталей десь пропала у дорозі.

У тому ж таки 1956 році на ту ж таки шахту № 5 ім. Леніна прибула підйомна машина «2БМТ-2000». Довго міркували керівники шахти, куди ту машину діти. Спасибі, трестівські постачальники виручили.

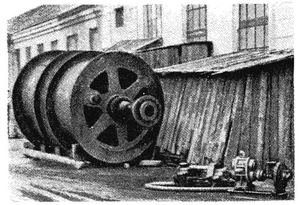

— Це, — сказали вони, — машина не ваша. Передайте її шахті «Кочегарка».

Та що той кран з підйомною машиною? Коштують вони якихось там 300 тисяч карбованців! У 1957 році трестівські постачальники встругнули майже мільйонну операцію.

Вдарили вони на шахту № 5 термінову депешу: «Негайно шліть машини за турбокомпресором «ОК-500-92», вартістю 950 тисяч карбованців».

Привезли того компресора на шахту. Почали сушити голову, куди його подіти. Довго сушили. Коли це з тресту команда:

«Турбокомпресора «ОК-500-92» передайте шахті № 4-5!».

Але компресора ніхто не взяв.

І почав він, сердешний, червоніти від іржі, а може, й від сорому за трестівських постачальників.

Хто ж вони, ті віртуози постачання?

Знайомтесь: керуючий трестом Леонід Олександрович Сліпченко, начальник відділу технічного постачання тресту Петро Павлович Павлюченко, та ще начальник шахти «Кочегарка» Володимир Сергійович Громенко, та ще начальник шахти № 4-5 «Микитівка» Лев Борисович Бродянський. Той Бродянський, що недавно був заступником керуючого трестом «Горлівськвугілля» і сам особисто «керував» отією занедбаною мільйонною технікою.

І. БУГОРСЬКИЙ,
редактор газети «Под знаменем Ленина».

м. Горлівка,
Сталінської області.
Шахта № 5 ім. Леніна.

ПАПЕРОВА

Колгосп ім. Чапаєва, Гриців ського району, Хмельницької області, протягом трьох років не одержував ні сортового заліза, ні будівельного матеріалу.

Це, так би мовити, наше вступне слово.

Правління колгоспу звернулося з просьбою до Ради Міністрів УРСР — допоможіть одержати.

У Раді Міністрів тепло відгукнулися й написали листа у Міністерство сільського господарства т. Крилову: «Допоможіть колгоспові придбати будівельні матеріали».

ДРАБИНА

Отут і пішло діло по щаблях...

З Міністерства сільського господарства, з головного управління матеріально-технічного постачання і ремонтно-технічних станцій написали аж два листи.

Одного листа за підписом т. Прицкера надіслали начальникові Хмельницького облсільгосппостачу і РТС т. Максимчуку: «Перевірте — чому колгоспові ім. Чапаєва не відпускають сортового заліза».

Другого листа за підписом т. Бушуєва направили голові Укоопспілки т. Саю: «Допоможіть колгоспові ім. Чапаєва. Дайте із виділених фондів сортового заліза».

Одержавши листа, начальник Хмельницького облсільгосппостачу і РТС т. Максимчук написав директорові Гриців ської РТС трохи довшу реляцію: а) перевірити, скільки сортового заліза у 1959 році одержав колгосп імені Чапаєва; б) встановити потреби колгоспу в сортовому залізі; в) після детальної перевірки відпустіть заліза, згідно встановлених норм.

Крутили, крутили і, нарешті, мудро рішили — встановити потреби!..

Постає законне запитання: а хіба у Хмельницькому обласному управлінні матеріально-технічного постачання немає такої графи: кому залізо відпускали, а кому, може, й не відпускали?

Коли такої графи немає, то, напевне, єсть завідувач графи. Очевидно, єсть і зам зава графи.

Хто-хто, а вони знають: як залізо відпускати, а як гриби маринувати.

Колгоспи Шосткинського району (Сумська область) не використали всіх можливостей для заготівлі соковитих і грубих кормів.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Навіщо ви корів підперезали?
— Щоб менше їли...

Премійовані бракороби

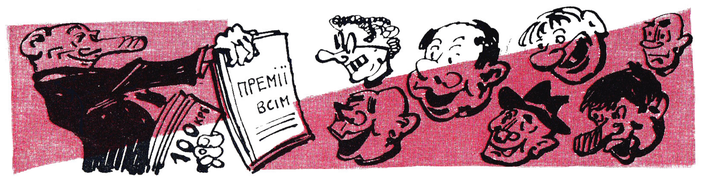

Бракоробів різних мастей і гатунків на сторінках «Перця» перебувало вже чимало. А от з премійованими бракоробами доводиться зустрічатися не так часто. Воно й не дивно. Людина браку наробила, а їй, значить, премію за це?..

Проте професія бракороба примушує бути винахідливим і от...

Є в місті Нижньодніпровську паперова фабрика, яку очолює Андрій Кіндратович Мовчан. Крім високоякісного паперу, вона виробляє з паперових відходів різні товари канцелярського ширвжитку. Тут саме й зарита собака, бо фабрика в основному випускає не папір, а брак, а вже з браку робить канцелярський ширвжиток.

У цьому році фабрика недодала книжково-журнальним видавництвам України 500 тонн паперу, нагромадила понад 1 мільйон карбованців збитків і наколотила близько 300 тонн браку. Зрозуміло, що той брак відразу використали як сировину для канцелярських витребеньок і моментально перевиконали на них план. Само собою — раз план перевиконано, давай премію.

І премію дали.

Начальник управління легкої і харчової промисловості Дніпропетровського раднаргоспу Павло Пилипович Храпунов преміює за таку самовіддану роботу директора фабрики т. Мовчана, його заступника т. Надіона, головного інженера т. Воловика, головного бухгалтера т. Іваницького і начальника планового відділу т. Андрєєву — кожного півмісячним окладом.

Само собою, Андрій Кіндратович теж не лишився в боргу перед своїми підлеглими.

Першим наказом він преміював інженерно-технічних працівників і робітників цеху ширвжитку, проти чого, звичайно, ніяких заперечень не може бути. Зате другим наказом було роздано понад 10 тисяч карбованців премії конторникам за... сприяння у виробництві продукції ширвжитку. Тут в чергу за грішми стало 58 канцелярістів, в тому числі й особиста секретарка приймальної директора Раїса Іванівна Гайдукова.

— Преміюємо всіх, щоб ніхто не ображався, — каже головбух Іваницький.

Ба, не всіх. Є ще в цехах паперової фабрики ображені.

— Робимо, робимо брак, — кажуть вони, — а премій нам не дають. Де ж тут справедливість? Тільки управлінців до випуску браку заохочують.

Вибагливий бракороб пішов! Той коваль, що з рала пшик зробив, куди скромніший був. Він за свій брак премії не домагався.

Г. ЛОМОНОС.

м. Дніпропетровськ.

Перцеві відповідають

Коли Масляк І. І. прочитав про себе в № 11 «Перця», у фейлетоні «Не спійманий, а злодій», його обуренню краю не було. Спочатку він намовив своїх дружків-приятелів написати до Перця спростування: як ви, мовляв, дійшли до такого кощунства? А далі сів у машину, придбану за нашахрайовані гроші, і почухрав до Києва, до редакції Перця.

— Пишіть спростування негайно! — ще з порога заволав захеканий Масляк...

Недавно прокуратура Полтавської області повідомила, що за спекуляцію Масляна засуджено на п'ять років ув'язнення. Нечесно нажите ним майно конфісковано.

Так не спійманий злодій став злодієм спійманим.

* * *

Герой фейлетона «Чудодійний градус» («Перець» № 15) т. Подобєд директорував на Київському спиртозаводі і не помітив, як у нього під самісіньким носом шахраї змостили гніздечко. Навіть після критики в журналі він упертo не хотів «прозріти», все ходив до редакції та доводив, що його журнал скривдив безневинно, що він чистий, як спирт у пробірці.

Бюро Київського обкому довело Подобєдові, що він переоцінює свої чесноти і оголосило йому сувору догану з попередженням (з занесенням до облікової картки).

* * *

«Як доїти стелю» («Перець» № 16). У цьому невеличкому фейлетоні розповідалося про великих хитрунів — голів кількох колгоспів Мельницького Подільського району, Тернопільської області. Ті голови додумалися доїти стелю. Без клопоту, без кормів вони надоювали зі стелі цілі молочні ріки і хвалилися:

— От ми хазяїни!..

За цей «винахід» голову колгоспу «Заповіт Ілліча» Мажаровського звільнено з роботи, а інших голів, згаданих у фейлетоні, суворо попереджено.

Як бачите, й на «дутому» молоці опектися можна.

* * *

«Обдарований» (№ 16). У цьому фейлетоні писалося про шахрайські махінації Зарицького А. М. — директора Кам'янець-Подільського лісорозсадника. Тепер Зарицький уже не директор, обласне управління сільського господарства зняло його з посади. І добре було б, аби цього крутія більше до лісу не підпускали й близько.

Мал. З. ТОЛКАЧОВА

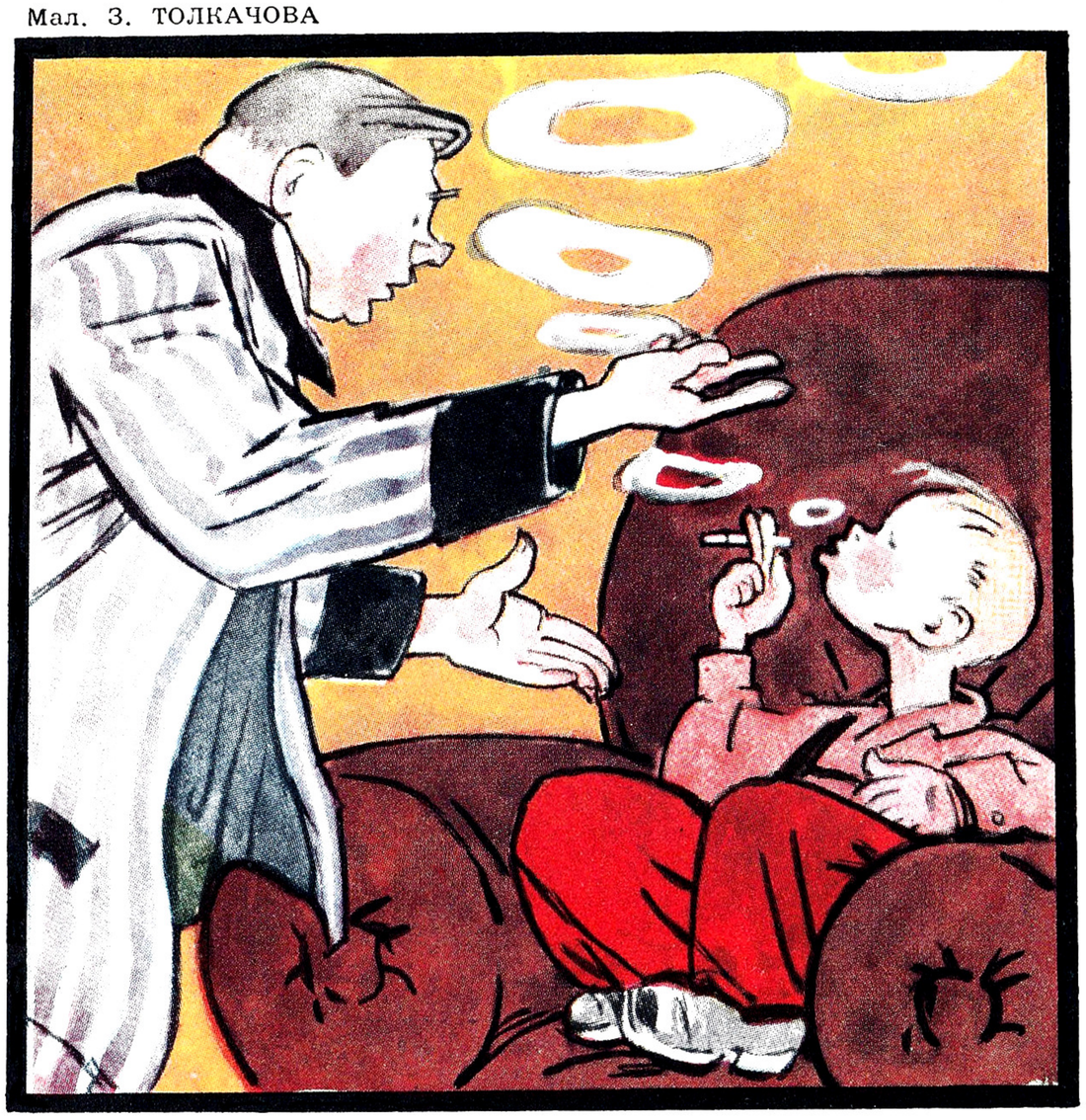

— Скільки раз я тобі казав — не кури в хаті!..

ГОЛОВОЛОМКА

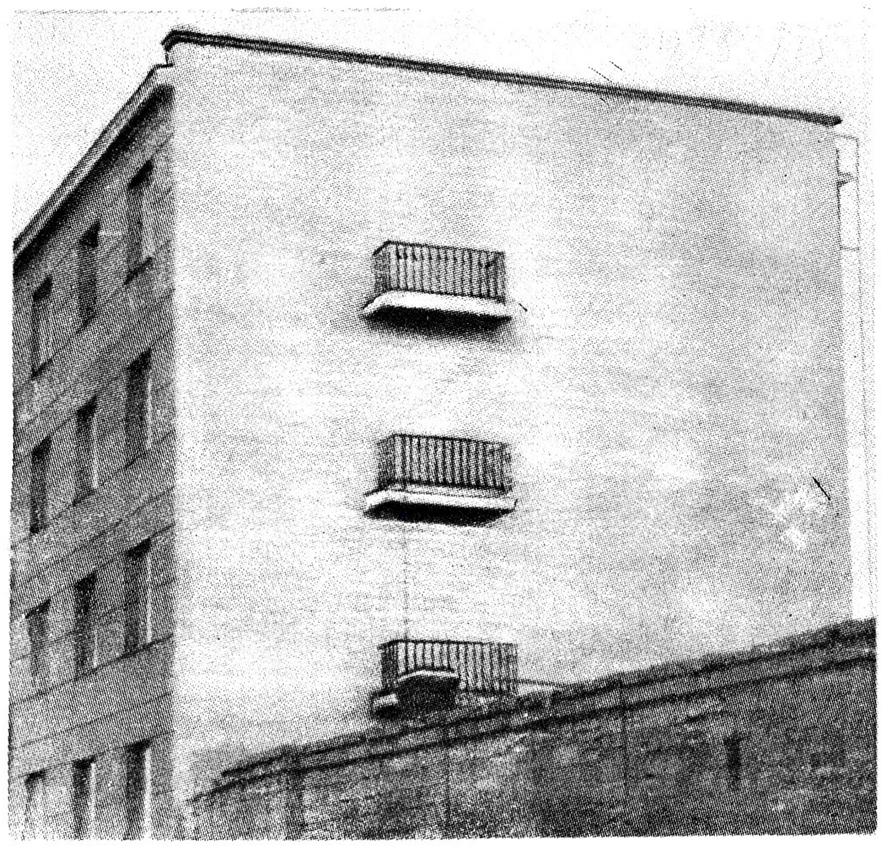

Пропонуємо нашим читачам фотозадачу з двома відомими і одним невідомим.

Відомо, що будинок, показаний на фото, стоїть в м. Одесі, на вулиці Ботанічній, 16/4.

Відомо, що спорудило цей дім для працівників канатного заводу Одеське будівельне управління № 3.

Треба відповісти: кому і навіщо потрібні три балкони, приліплені до глухої стіни, де нема дверей?

Той, хто правильно вирішить задачу, одержить цінну премію: портрети начальника одеського БУ-3 т. Харькова і виконроба т. Нісензона, під чиїм безпосереднім керівництвом було зведено цю унікальну споруду.

Кременчуцькі новини
(Листи з Кременчука)

1

Друже! У Кременчуці я не вперше і радісно сповіщаю тобі — розквітає Кременчук. З кожним місяцем хорошіє, росте, будується.

Прекрасні заводи у Кременчуці, але особливо милує очі красень-автозавод. Дванадцятитонні вантажні автомашини випускає.

Та найбільше мене зачарувала Кременчуцька ГЕС. Це щось грандіозне і величне.

Недавно на ГЕС'і велику трудову перемогу святкували. Русло сивого Славути перекривали.

Радянські трудові руки дідуся-Славуту творчо покликали: «Могутній Дніпре, служи народові!»

Чудова наша пора і чудові її звершення!

2

У першому листі я тобі, друже, писав: красиві житлові будинки у Кременчуці збудували й будують.

Хороші у місті простелилися й асфальтовані шляхи. Рівненькі та гладенькі.

Грязюки на вулицях нема. Вочевидь, усю вуличну грязюку у їдальні перенесли.

Єй-єй, у кременчуцьких їдальнях і брудненько, і грязненько.

Відвідував я їдальні: тринадцяту, дванадцяту, першу і другу — однаковісінько! Чорнозем! Хоч просапні культури засівай! Земельки вистачить!

Директор Кременчуцького тресту їдалень — Корецька Віра Костянтинівна — людина хороша. Очевидно, і вдома охайна, і господарка непогана. А тут, бачиш, неув'язка: у доручених їдальнях ніяк порядку не наведе.

Не знаю, чим і пояснити: чи бракує гостроти до громадської чистоти, чи не вистачає адміністративної снаги.

Завідуючий п'ятим відділом робітничого постачання Південної залізниці Садовничий Юрій Петрович виразніше підходить до боротьби з брудом у їдальнях.

Голові комісії громадського контролю т. Свиридюку пихуватий зав коротко і виразно пояснив:

— Я чистий? Чистий. У моєму кабінеті чистенько? Чистенько.

— Юрку Петровичу! Ми вас за їдальні питаємо?

— За їдальні і слухати не хочу. Я там не обідаю.

Наостанку ти питаєш: чи єсть у кременчуцьких їдальнях та буфетах миргородська мінеральна вода?

Нема! Чого нема — того нема. Мінеральну воду з Грузії і Вірменії возять. Кажуть: з Миргорода возити — суща юрунда! Поїхав і привіз. А тут — торговельна екзотика. Поїхав — скільки гудків! Скільки пересадок!.. А скільки ж і накладних витрат!..

Словом — веселіше...

3

У другому листі ти з властивих тобі гуманних міркувань натякав — питав: чи рясніють у Кременчуці крамниці? Чи росте попит у споживача?

Росте, голубе, росте. Коротенько сповіщаю: за вісім місяців 1959 року продано продуктів і тканини на двадцять мільйонів більше, ніж за увесь 1958 рік.

Одного цукру продано на шістсот тонн більше.

Радісне і те: солоденьке почало витісняти гіркеньке...

Подумай — двадцять мільйонів! У рядового споживача виросли можливості, виросла і потреба!

Чуєш, усе росте, не ростуть тільки торговельні експедитори. Війне хуртовиною, споживач куди — у крамниці! Аж і там холоднеча! Нема ні рукавиць, ні теплої білизни, ні теплих піджачків, ні теплих штанців!

Засвічуй отаканну свічку, ходи, блуди — не допоможе. Днем з вогнем не найдеш у крамницях і дитячого одягу і дитячого взуття.

Я блукаю по крамницях, хотів онуку тепленьку льолю придбати. Так де там! Рекомендують, доки сніг не випав, звертатися до начальника Полтавського облторгу т. Герасименка. Кажуть: отам на складі дитячі боти і льолі, ще влітку посолили...

Да!.. Іще б більше у Кременчуці виросло торговельних інституцій, та, на жаль, деякі високошановні товариші загальмували...

Історія гальма проста: трест Укрторгбудівництва (адреса тресту: Київ, вулиця Горького, 4, керуючий Гребенюк Григорій Євгенович) п'ять років тому розпочав у Кременчуці по вулиці Леніна будувати триповерховий будинок торгівлі.

Перший рік — рили котлован; другий рік — фундамент клали; третій, четвертий і п'ятий роки — стіни воздвигали.

Люди на стіни поглядають та все питають: «Доки!.. Доки ж будемо позирати на одні голі стіни?»

4

Ув останньому листі ти, друже, цікавився: чи на висоті кременчуцькі палаци культури і клуби? Чи змістовний репертуар? Чим заповнюють відпочинок трудящих?

Щодо висоти, то вірно. Клуби і палаци культури височенькі і сцени у них широченькі. Щождо концертно-естрадного репертуару, відверто скажу, — слабкуватий. Старенький репертуар. Щоб дуже, то ні, але трохи нагадує: «Соловей, соловей, пташечка!.. Канареєчка жалобно пойот...»

Кременчуцькі культпрацівники скаржаться: нема змістовного репертуару. Нема, запевняють, гострих сатирично-гумористичних оповідань. Кажуть: мабуть, видавництва не випускають. Я і так, я і сяк — доказую. Цифрами оперую. Кажу: лише у видавництві «Радянська Україна» гумористичних творів видано тиражем близько п'яти мільйонів. А скільки видало «Держлітвидавництво»? Видавництва «Молодь», «Радянський письменник»? Теж не менше!

Чимало аналогічних творів друкують «Літературна газета» і газета «Радянська культура».

А «Радянська культура», кажу, крім цього, ще й випускає спеціальні номери «На допомогу художній самодіяльності».

— Нема! — кричать культпрацівники.

Побігли ми тоді до бібліотек, до книжкових кіосків, — справді, ні гумористичних оповідань, ні згаданих газет нема.

Та що там гріха таїти: у парткабінетах оцих газет нема.

— Що ж таке? — питаємо. Культпрацівники тоді на Книготорг і «Союздрук» навалилися: приховують від нас. Не дають.

Ми в «Союздрук», до зава Носатова Віктора Михайловича: даєте чи не даєте?

— Даю! Їй-богу, даю. Не беруть!

Отак дзигою і крутиться морока: дають — не дають!

А взагалі скажу: треба і культпрацівникам рости! На старій репертуарній шкапі далеко не поїдеш!

О. КОВІНЬКА.

Чехословацька САТИРА

ДИКОБРАЗ РОНАČ

Малюнки з журналів «ДИКОБРАЗ» (Прага) та «РОГАЧ» (Братіслава).

Американська допомога.

— Дядько Сем показав би, на віщо він здатний, якби йому на п'яти не наступали...

Хоч його й немає в ООН, але він завжди там присутній.

В АФРИЦІ

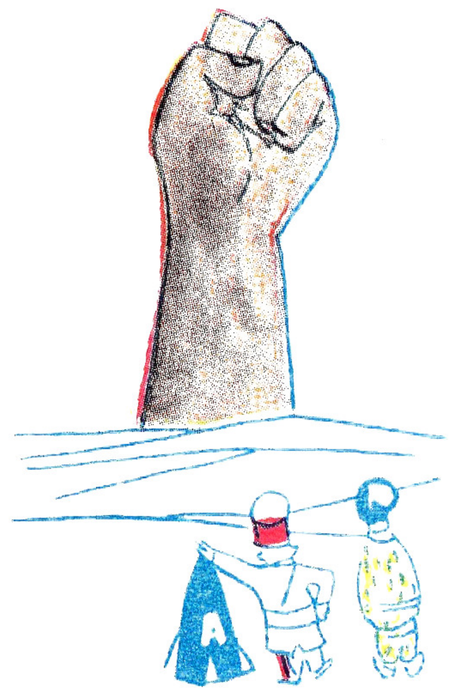

— Енергія, що звільнилася ще до вибуху.

Арабська балістична ракета.

Перед святим образом.

— Я бачу той самий знак...
— А хіба ти чекав якогось іншого?

Мілоки ойкають

Чимале село Оникієве, хоч і лежить воно у Маловисківському районі, Кіровоградської області. І був у тому селі маленький, тісненький клуб Якось голова колгоспу «Перемога» т. Махинько сказав:

— Ну, що це за клуб такий, неначе та безклуба тварина — на один бік похилився. Недарма нас за нього критикують. З землею я його зрівняю!

— А як же ми без клубу жити будемо? — злякано запитав голова виконкому сільської Ради т. Дученко.

— Новий збудуємо! Такий, що всі тільки ахнуть! — запевнив Махинько.

Сказано — зроблено. Старий клуб з землею зрівняли. А нового не збудували.

Добре, що в центрі села є базарна площа. На ній, немов у старовину, збирається у вільний час молодь на танці. Танцюють не під музику, а напам'ять, бо раніше в селі був духовий оркестр, а потім десь зник.

А хто бажає кінофільм подивитися, — будь ласка! — ноги на плечі і гайда! Всього сім кілометрів треба пройти! Поки дійдеш — туманні картини самі по собі в очах замиготять.

Значить, у селі Оникієве клубу нема. Зате є надія, що в селі Плетений Ташлик (цього ж таки району) клуб колись буде.

Коли навесні 1958 року в селі починали будувати новий клуб, то керівники колгоспів ім. Котовського — т. Супряга і «40-річчя Жовтня» — т. Старовойтов та голова сільради т. Лункан урочисто проголосили:

— Новий рік зустрінемо в новому клубі!

— А який саме рік? — запитав хтось збоку.

— 1959-й. Ясно?

Ясно воно, та не дуже. Минув 1958-й, минає 1959-й, а до закінчення будівництва приміщення — ой, як далеко... Те, що торік мурували, цього року розламали.

— Що ж це за робота така? — питають люди будівельників.

— Той проект застарілий. Робимо за новим.

— І не збудували, а вже застарів?

— Е, техніка тепер швидко вперед іде!

— А гроші?

— Гроші теж пішли... на вітер.

Як бачимо, культурно-освітня робота у Маловисківському районі на безпросвітню скидається. Правду казав голова колгоспу Махинько: таке робиться, що тільки ойкати доводиться!

В. СТЕПАНОВ.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— О, це чудово!

Мал. В. ГЛИВЕНКА. Текст П. ГЛАЗОВОГО.

ПРО ТЕ, ЧОГО НЕМА, І ПРО ТЕ, ЧОГО НЕ ПОВИННО БУТИ

(ОГЛЯД ЛИСТІВ)

Значення і зміст слова «торгувати» нехай пояснюють енциклопедичні словники. Ми спробуємо показати, як його розуміють деякі працівники торгівлі.

Для цих «деяких» торгувати — це стояти за прилавком і на численні запитання покупців відповідати приблизно так:

— Немає і не буде. І не ходіть і не питайте. І взагалі відстаньте. (Це з позіханням).

— Зайдіть завтра. (Це аби відчепилися).

— Не привезли з бази. (Варіант: «Не привезли на базу»).

— Не морочте голови, вас багато, я один. (Універсальний зразок на всі випадки).

Звичайно, у кожного продавця свій власний улюблений арсенал для відсічі атак покупців, і ми навели тут далеко не повний перелік того арсеналу. Але справа не в тім.

Здається на перший погляд, що у всьому винен покупець. Заходить отакий собі нахаба у магазин «Змішторгу» де-небудь у Луцьку чи Сумах і починає каверзувати:

— І коли ж це у вас будуть у продажу подушки з пуху колібрі?!

Або почне вимагати книгу скарг: мовляв, чому магазини не торгують збруєю для африканських слонів.

Тоді, звісно, бідолаці продавцеві нічого не залишається, як відбиватися отим «Не привезли на базу».

Луцьк і Суми названо не випадково. Саме у цих містах працівники торгівлі примудрюються зробити дефіцитними товари широкого вжитку, які вже давно перестали бути дефіцитними.

Хоча б сода для прання білизни. Попросіть у Луцьку в першому-ліпшому господарчому магазині цей чудодійний, чарівний порошок вартістю 3 карбованці 20 копійок за пачку. Ще недавно, як пишуть нам домогосподарки, було тієї соди в Луцьку повно. А тепер ризикніть заїкнутися про такий «дефіцит»... Ану, хто хоробрий? От спробуйте і тоді поділитеся з нами враженнями.

Сумські торговельники теж не відстають од своїх луцьких колег. Як то кажуть, сил своїх не шкодуючи, вони створюють «дефіцити». На людину, яка вперто розшукує кільце для керогазного гнота, тут дивляться, як на не дуже дотепного жартуна.

Зате бажання купити у магазині перцю або лаврового листу розцінюється діячами торгівлі як примхлива нахабність.

Досі йшлося у нас про один бік медалі. А саме — про цілковиту відсутність у працівників прилавка ініціативи. Але перш, ніж поставити у фейлетоні останню крапку, хочеться сказати про занадто ініціативних.

На розі вулиць Дальницької і Фрунзе в Одесі є молочний кіоск. Кіоск як кіоск, і відрізнявся від інших він хіба тільки тим, що ніхто з покупців заздалегідь не знає, коли в ньому молоко продаватимуть. Чи зранку, чи під обід, чи ввечері. І от з легкої руки завідуючого продовольчим магазином № 67 т. Меламуда, якому підпорядковано кіоск, почали там паралельно з молоком торгувати... рибою. Розсудили торгівці дуже мудро. Є, мовляв, любителі карасів у сметані, може, знайдуться й любителі бичків у молоці. То чом не піти їм назустріч? І попливли бички з Чорного моря по молочних ріках до споживача. Питання, який аромат здобуло молоко від такого сусідства, все ще вивчається т. Меламудом, який денно і нічно про споживача піклується.

Проте далеко Меламудові до Кіндрата Григоровича Пустельника, продавця ларка на Пушкінській вулиці у селищі Борова, Фастівського району на Київщині.

Кіндрат Григорович піклується про покупців в основному «нічно». Розбудіть його о другій годині ночі, і Кіндрат Григорович діловито запитає:

— Сто? Сто п'ятдесят? Двісті? З закускою чи без?

Торгує Пустельник горілкою на розлив (що, до речі, суворо заборонено) круглу добу. Торгує, не горює. Є гроші — пий за готівку. Немає грошей — візьме «на олівець», потім розрахуєшся. З асортиментом товарів у ларку не дуже, не той... Зате з каламутним горілчаним валом все в порядку.

А, відверто кажучи, такі порядки у справах торговельних ніяк порядком вважати не можна. Єй-ей, не можна, товариші працівники торгівлі!

М. БІЛКУН.

БАЙКА ПРО ЗАПЕКЛИХ БАЙКАРІВ

На літаку «ТУ-104»,
Через моря,
хребти
й пустелі,—
Мандрівники веселі й щирі
Летять собі з Москви у Делі.
Коли це гульк!
А на землі
Хтось їде на Ослі,
Та не один, а ціла хура.
В Осла-бідахи вже потріскалася й шкура...
Туристи льотчиків питаються:
— І що воно за штукарі? —
Пілоти посміхаються:
— То на Ослі катаються
Запеклі байкарі.

Мораль:
Невже ж їм Ослика не жаль?

Сергій ВОСКРЕКАСЕНКО.

Де згода...

Керували нашою Війтівкою три Івани: Іван — голова колгоспу, Іван — директор маслозаводу та Іван — начальник автоколони. Керували, як диригували, і кожна людина в селі свою ноту знала. Мало того, що з своїми справами встигали впоратись, — ще й один одному допомагали.

Іван-начальник давав сусідам автомашини, Іван-директор побудував електростанцію і дав електроенергію в колгоспні хати і в майстерню автоколони. Іван-голова побудував водокачку, і пішла собі вода і в автопоїлки, і в радіатори, в маслянку і перегон.

Добре було! Іван-голова кожного ранку сідав на Каштана і в поле їхав, Іван-директор на заводській полуторці з бідонами в кузові об'їжджав по селах сепараторні пункти, а Іван-начальник або в колоні господарював, або по запчастини їздив у якийсь там «потап».

А прийде свято — зберуться у котрогось Івана (і в цьому порядок був: черга!), вип'ють по склянці і заспівають. А як співали! У! Баритон голови завжди починав з цієї:

«Де зго-го-да в сіме-ге-йстві...»

Тут вступав могутній бас директора і клав такі важкі ноти, що, здавалось, пісня під їх вагою вмре, але тоді стрілою злітав тенор Івана-начальника, і коли він доводив пісню до «блаженна сторона», в його дружини, Тамари Андріївни, в очах стояли сльози.

Все село говорило: «Молодці-хлопці! І співають, і діло знають».

Яблуко розбрату в'їхало у Війтівку на зеленому «Москвичі». Цього «Москвича» одержав Іван-голова за добрий буряк, вирощений колгоспниками.

Іван-директор позаздрив голові і за державні гроші купив кофейну «Побєду» і найняв шофера, а Іван-начальник «Козлика» взяв, передбаченого рознарядкою, і сам за руля сів. Позаздрили йому і голова і директор — чому б, мовляв, і нам самим не їздити: шофер — завжди свідок, — куди їдеш та чого їдеш...

— Ну, — кажуть, — друже, наша «перцівка», а твоя наука. Як хочеш, а навчи машину водити.

Дочекались свята і поїхали в поля всі троє, взявши з собою «перцівку», закуску, дров. Біля кругленького озерця, оброслого низенькою осокою, почали науку. Поки шофери розпалювали дрова, а жінки розігрівали закуску, Івани ходили біля машини і заглядали їй то під колеса, то під капота, тикали пальцями і зачіпали якісь там деталі. Вивчали.

Потім круг озерця їздити почали. Практично діло освоювали. Звичайно, пасивно: начальник показував, а ті двоє дивилися. Після трьох пляшок перейшли до більш активного навчання.

Іван-голова вліз у свого «Москвича» і поїхав круг озерця. Зразу поволі, а потім швидше та швидше, а далі ще швидше, а там, як отой супутник, тільки миг — і проїхав, миг — і проїхав.

Йому аплодують, кричать «ура!», а він їздить, а він їздить. Йому махають, кричать: «Зупинись!», а він тільки головою крутить, мовляв, «не можу», і їде: переїхав начальникову сучечку Мілку, закуску, і директорову жінку з ніг збив...

Іван-начальник першим збагнув, що треба робити: підбіг до озера, на воду йому рукою показує: «У воду паняй!»

Дійшло голові до голови: крутнув він руля — і в воду. Чих-чих! — захлинувся «Москвич» і зупинився.

А голова так налякався, що йому руки на рулі заклякли і ноги поставило дубом. Насилу виліз із машини, добрів до берега, сів і тільки сказав: «Ху!»

Познімали шофери штани і цілу годину «Козликом» тягнули «Москвича» з озера, а господарі на березі стояли і показували руками, як тягти і куди тягти.

Спасіння «Москвича», звичайно, відзначили. Після цього підвівся директор і пішов до своєї «Побєди».

— А от я — поїду!

— Іване, не чіпай, — заблагала його дружина.

— Ти думаєш, я теж не знаю, як її зупинити? Я, брат, і уключу і виключу.

І пішов. І поїхав. І зупинив.

— Ур-ра-а! — гукнули йому, але «перцівки» вже не було.

— У мене в машичі є така... наша... — сказав голова.

Повідомлення викликало небачений ентузіазм і завзяття.

Спробували й бурячихи.

Іван-начальник, ікнувши, сказав:

— «Козлик»! О — машина! Дві вісі... ік... Дві вісі ведучі. А ваші машини — ось що! — і він показав щось таке із пальців.

— Тільки не «Побєда»! — образився директор. — Вона теж машина — ого!

— Ану, спробуємо, чия сильніша.

— Ану!

Загули мотори, і машини, як бугаї, вперлися одна в одну лобами. Собаки підібгали хвости, а жінки, перелякано оглядаючись, кинулися в кущі.

Машини затряслись, як у лихоманці. Ревли мотори, колеса осатаніло дерли під собою землю. Хвилина, дві, три і враз — брязь! «Побєда» повалилась на бік, а «Козлик» її ще й під черево лобом товче.

Коли стемніло, до автомайстерні підійшла автопроцесія: начальників «Козлик» тягнув на буксирі контужену «Побєду» і «Москвича», в яких сиділи сумні Івани з дружинами.

Не таке на світі перемелюється — перемололося б і це, але через кілька днів Івановідиректору до зарізу потрібна була машина, бо приїхала ревізорка з тресту.

Директор подзвонив голові.

— Іване, твій «Москвич» уже на ходу?

— На ходу, Іване!

— Друже мій, позич його на два дні.

— З «Козликом» поборотись?

— Не до жартів, Іване! Ревізорку з тресту принесло. Треба її обвезти по сепараторних пунктах. Знаєш?

— Знаю. Не дам! Мені у Вінницю на зліт їхати.

— Е, злітаєш і поїздом.

— Не можу. Заодно редактора обіцяв підкинути.

— Це така дружба?

— Така! До того ж, директорові «Москвичем» їхати якось ніби соромно. Тобі личить «Побєда», «ЗІМ»...

— Ах, так?

— Так...

— Зажди, я на тобі теж прища знайду!

— Шукай! Ревізорка хоч молода?

Телефонна трубка не відповіла.

Відмовою голови розпочався у Війтівці період міжусобних воєн. Директор півночі думав, яку б свиню голові підкласти, і надумав: на другий день колгоспні свині не пили ні перегону, ні маслянки і так вищали, ніби їм за це платили готівкою.

Голова, не довго думаючи, відключив водопровід маслозаводу, і вся бухгалтерія забігала з відрами від криниці до заводу, як на пожежі.

Директор не лишився в боргу, і в колгоспних хатах у цей вечір світили каганці: електростанція стала на ремонт. Зупинилися і верстати в авторемонтній майстерні. Іван-начальник назвав обох Іванів дурнями і не дав їм автомашин. Іван-голова вигнав з колгоспних пасовищ корів працівників маслозаводу та автоколони. Іван-начальник підстрелив головиного Тузика, коли той прибіг понюхатися з його Мілкою, і кривава помста стала на порядок денний.

Війтівка затихла і причаїлась у темряві. Тільки Івани гукали.

Начальник кричав до голови:

— Будеш ти на батькові возити міндобрива! Ось як!

А голова — до директора:

— Будеш ти лід з Архангельська возити, а не з ставка. Запам'ятай!

А директор до обох:

— Будете ви баньками світити!

Стали їх люди усовіщати, мирили — де там: від роботи й від сну відбилися, все голови ламають, якби один одному більше насолити.

Приїхала з району комісія, розбирала-розбирала і порозганяла Іванів.

Призначили Степанів. Добрих хлопців — куди Іванам братись!

І знову легко зітхнула Війтівка. Засвітилося електричне світло в хатах, загули мотори в майстернях, і світились обличчя в людей, як у свято.

Тільки на колгоспних зборах, коли обирали Степана на голову, старий Іван Шатунок заговорив скептично і застережливо:

— А на чому новий голова їздити думають? Чи на «Побєді», чи, може, й на конях? А, може, їм вертоліт купити? Ви не обиджайтесь! Я не те що, я понятія не мав виступати проти вас чи проти техніки. Техніка — діло добре, але до неї треба голову мати. Ось я про що!

А. ТКАЧУК.

с. Глухівці,
Вінницької області.

Ілюстрації БЕ-ША.

«...ЕНТО»

Був собі та жив собі колись «Багдадський пакт» — такий собі міжнародний квінтет з п'ятьох держав. Боронь боже, щоб хтось з його учасників та подумав про щось таке агресивне. Кого з того пакту не візьмеш, — смирнісінька овечка. Згадаймо хоч би покійного короля іракського Фейсала другого (і останнього!). Ангел, та й годі!

Жив собі цей пакт, жив і враз — аварія! Прокинувся одного чудового дня «Багдадський пакт», а він уже — без Багдада.

Власне, Багдад як стояв віки на берегах річки Тігр, так і залишився стояти, але ж для «Багдадського пакту» він перестав існувати. Не стало короля Фейсала, розлетілися його лакеї-міністри, за димом пішов ненависний народові королівський режим. І найперше, що іракський народ зробив, так це розпрощався назавжди з самим «Багдадським пактом».

Потім учасників того пакту від одного слова «Багдад» у трясцю кидало. А один з його учасників — іранський шах — довгий час на вулицю навіть носа не витикав, все в палаці під надійною охороною сидів.

Майже рік жив собі той «пакт» дивним життям. Пакт є, а назви немає. І хто знає, до чого б воно дійшло, якби не виручили досвідчені заокеанські фахівці. Вигадали вони для «пакту» нову назву, та таку, що в ній від старої жодної літери не залишилося.

Нарекли пакт «СЕНТО», або повністю — «Організація центрального договору». Дуже солідно. Не якогось там договору, а центрального. Он як!

Отже, до існуючих НАТО і СЕАТО тепер приєднався ще й СЕНТО. Було два «ато», а виникло ще й «ento».

Уладнавши справу з назвою, вирішили зібрати, нарешті, учасників квартету — представників Англії, Туреччини, Ірану і Пакистану.

А де зібратися? В Анкарі, в Тегерані? Дуже близько до того страшного Багдада. В Карачі? Теж недалеко від нього. От і заїхали аж у Вашінгтон.

Дивна, кажете, географія? Що спільного у Вашінгтоні з СЕНТО, коли Сполучені Штати не входять до цього пакту?

Ну й що, що не входять? А як зібралося СЕНТО у Вашінгтоні, то виявилося, що кращого місця годі й шукати. Все, чого потребує новий пакт, тут тобі під рукою.

Хоч колишній «Багдадський пакт», а тепер «СЕНТО» і підфарбовано і щілини на ньому старанно замазано, а все ж таки він ледве на ногах тримається. От і почали у Вашінгтоні шукати для нього підпірки. Взяли, та й поставили на чолі військового комітету СЕНТО американського генерала. Знайшли ще одного завалящого американського генерала і зробили його начальником штабу постійної військової групи пакту. Ось вам друга підпірка!

Але що то за споруда, коли вона без підпірок не стоїть! Як дмухне добрий вітерець, скажімо, такий, як у Багдаді, то й розвалиться той пакт. І залишиться лише неприємна згадка про «ЕНТО».

Мал. К. ЗАРУБИ

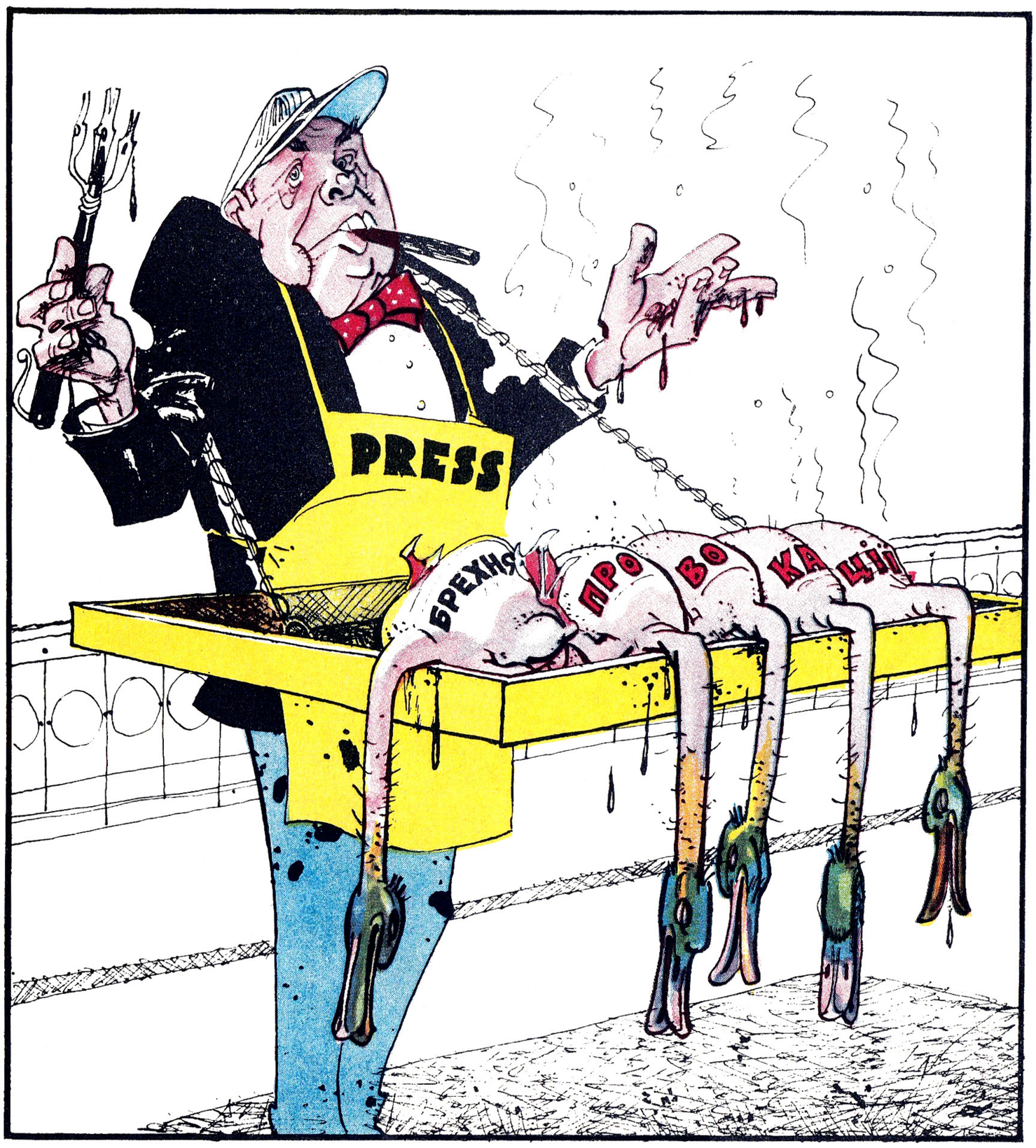

— Не розумію, чому їм не подобається наш товар?

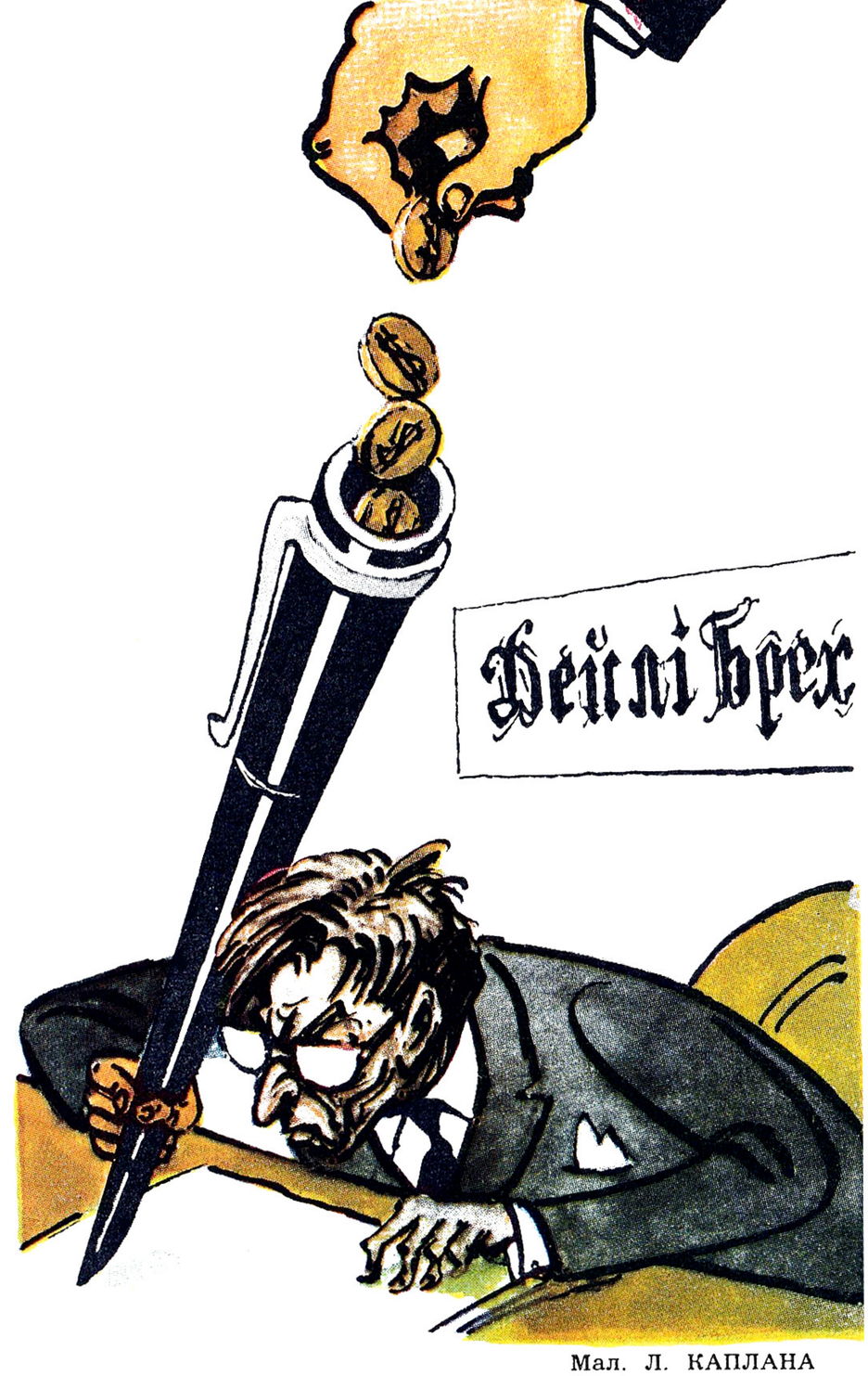

Мал. Л. КАПЛАНА

Заряд для авторучки.

НЕ ВІДРІЗНИТИ

«Коли ж ми використаємо атомну бомбу, вкладену нам у руки богом?»

(З виступу американського священика Хейлі).

«Я вірю в таку політику, щоб в одній руці держати рушницю, а в другій — біблію».

(З виступу члена палати представників США штату Каролінa, палія війни Дорна).

Панів цих по одежі
Не сплутаєш ніяк.
Один з них носить рясу,
А другий носить фрак.

А вийдуть на трибуну,
То спробуй відрізни:
Хто з них слуга господній,
А хто палій війни?

Євген БАНДУРЕНКО.
м. Одеса.

ПОСОЛЬСТВО БАЦИЛИ

Боннське посольство у Лондоні займає великий старовинний будинок. Біля центрального входу висить блискуча табличка з бронзовими літерами «German Embassy», що означає — «Німецьке посольство».

Одного ранку вийшли службовці з будинку і бачать, що вночі над табличкою хтось попрацював. З першого слова зникли дві останні літери. Прочитали вони те, що залишилося, та й за голову схопилися. Бо ж те, що залишилося, означає англійською мовою назву бацили... Отже, вийшло «Посольство бацили»...

Які ж бацили мав на увазі той невідомий? Бацили реваншизму, що їх боннські представники розносять скрізь, куди ступає їхня нога? Чи, може, небезпечні бацили одвертої профашистської пропаганди, бо ж дипломатичні представники Бонна не гребують і цим? А може, злісні бацили «холодної війни»?

Хто його зна, що саме мав на увазі той невідомий!

З НАШОГО ФОТОАЛЬБОМА

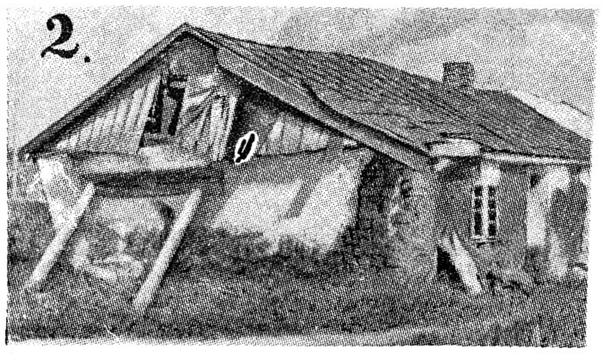

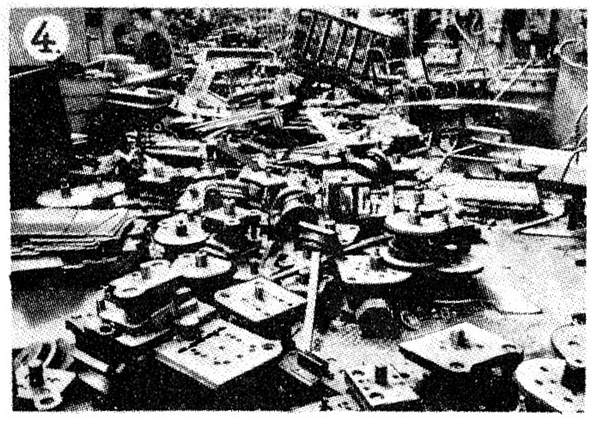

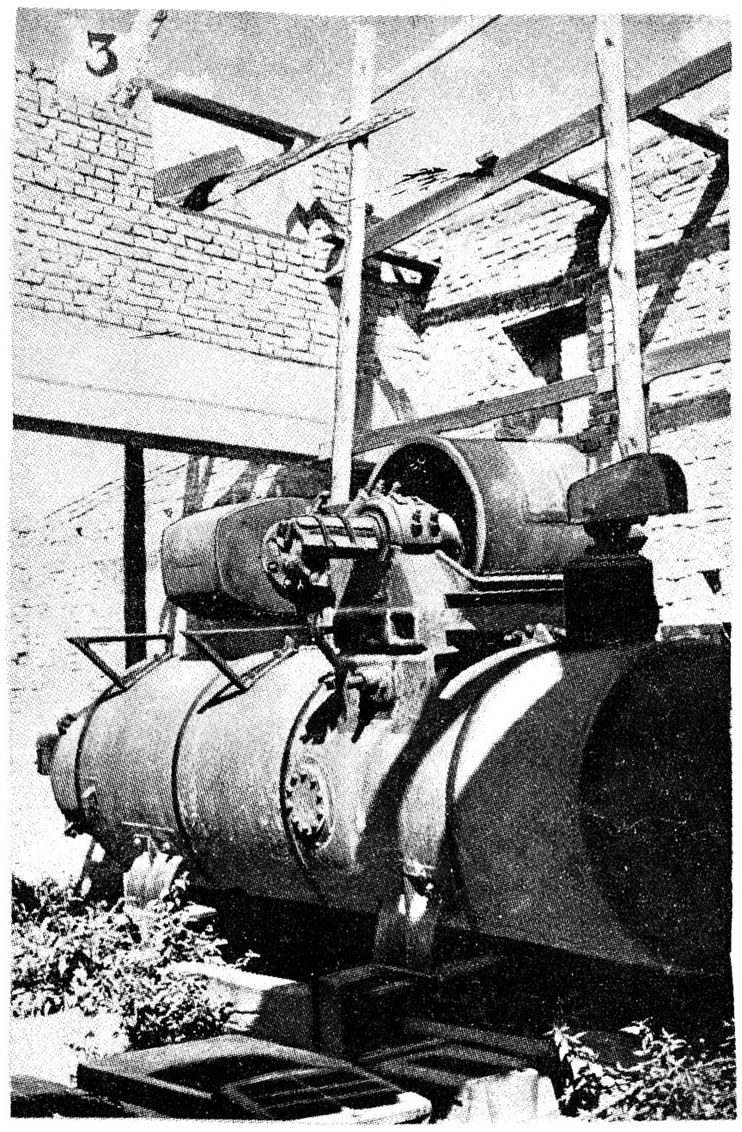

Ех!.. Глянеш, братці, на отакі фотосвітлини, не витерпиш і гукнеш: які ж ото на світі бувають хазяїни дбайні та охайні!

Та щоб отаких господарів у літопис не вписати! Та щоб ото про них не згадати?

Не кажіть і не говоріть — згадаємо!

Оце бачите на першому фото розхристану будівлю? Це пташарня! Пташарня колгоспу ім. Леніна, Якимівського району, Запорізької області. (Голова колгоспу т. Шарко).

Друге фото — гончарня. Гончарня, яка з усіх боків роздерта й з фасаду кілками підперта. Сія будівельна споруда належить Якимівському райпромкомбінатові у тій же таки області. (Директор комбінату т. Матюхін).

Третє фото — генератор. Свіжим повітрям дихає. Давненько дихає. Три роки під дощами іржавіє у колгоспі імені Кірова, Олеського району, Львівської області. (Голова колгоспу т. Сокура).

Четверте фото належить до, так би мовити, кросвордного мистецтва. По вертикалі — у якому столітті й на якому заводі отакий технічний хаос сотворили? По горизонталі — хто автор оцієї безладної панорами?

Не станемо зловживати терпінням читача, відповідаємо: хаотичну панораму сотворили у нашому столітті. Сотворили у пресовому цеху Харківського тракторного заводу. Сотворив наш сучасник — начальник цеху т. Гребенщиков В. С.

Спробуємо роз'яснити ще докладніше: оці без пуття і системи розкидані залізяки, це різні верстати: свердлильні, токарні і шліфувальні. Отут, на цьому місці по заводській технології повинні були встановити стелажі для штампів, але, як ото кажуть, у цехових начальників не вистачило кебети.

Голова колгоспу т. Шарко, коли їде на «Побєді» повз пташарні, відвертає свою голову направо, директор Матюхін навпаки — повертає голову наліво.

Тов. Сокура тримається гордо. Він не крутить головою сюди та туди. Він свої пильні очі соромливо затуляє дбайливими хазяйськими руками.

Щождо начальника цеху т. Гребенщикова, то він каже: «Хоч ти голову відвертай, хоч очі затуляй, однаково в оцьому залізобетонному павутинні застрянеш ногою».

Кажуть, що заводське начальство частенько на оцих розкиданих агрегатах свої коліна збиває.

Звісно, нам шкода їхніх колін, але ми значно більше уболіваємо за народне добро, що отак без пуття нівечиться.

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

Між двох вогнів.

Народні усмішки

КОМІСІЯ НА ПТАХОФЕРМІ

У колгоспі «Вільна праця» комісія перевіряла птахоферму. Все ніби йшло добре.

— А чим ви годуєте курей? — запитав голова комісії.

Завфермою Гнат Ключка швидко відповів:

— Добірною пшеницею. Ми птицю шануємо...

— Хто ж вам дозволив витрачати хороше зерно на птицю? — розгнівався голова комісії і, щось підрахувавши, оголосив: — Поверніть півтори тонни пшениці до колгоспної комори.

Зазнавши такої невдачі, Ключка вирішив попередити свого кума Оверка Дзися, завідуючого птахофермою сусіднього колгоспу, куди мала їхати комісія.

Другого дня комісія питає Оверка:

— Чим ви годуєте курей?

Пам'ятаючи кумове попередження, той відповів:

— Так, різними малоцінними відходами.

— Ясно! — сердито сказав голова комісії. — Значить, ви вирішили занедбати таку важливу галузь громадського господарства, як птахівництво?

І комісія запропонувала зняти Дзися з роботи.

Спантеличений Оверко, як ошпарений, вийшов з контори колгоспу. Але пригадавши, що в колгоспі «Червоне поле», куди далі прямує комісія, працює його старий дружок ще з першої імперіалістичної дід Мусій, — він також вирішив його попередити.

На третій день комісія оглядала птахоферму колгоспу «Червоне поле».

— Чим же ви курочок годуєте, Мусію Кириловичу? — ввічливо запитав голова комісії.

Пригадав дід, яка доля спіткала його приятеля, і в очах старого заблищали хитруваті іскорки. Почісуючи пальцем під бородою, він спокійно відповів:

— А ми на правлінні підрахували, що кожна курка обходиться нам за день сім копійок. Виходячи з цього, ми видаємо їм готівкою. А як вони харчуються, нас не цікавить.

Тут сувора комісія не знайшла, що відповісти хитрому старому.

ДОВІДАВСЯ!

Якось один батечко звернув увагу на те, що син його став майже дорослим, а він навіть не цікавився, як же хлопець вчиться в школі.

— Ану, Юрку, покажи твого щоденника, — зажадав татусь.

Син нехотя протягнув щоденника батькові. Там по всіх дисциплінах стояли двійки і лише по співах — одна п'ятірка.

— І цей йолоп ще співає! — гнівно вигукнув батько, дивлячись на похнюпленого хлопця.

Повідомив І. ДОНЕЦЬ
з м. Чернівців.

Вірш про пісню

Гаврило пісню написав,
Кирило склав мотив.
На піаніно пісню ту
Артист одмолотив.

Гаврило трохи заробив,
Кирило трохи — теж.
— Обмиєм, друже, успіх свій?
— Обмиємо! Авжеж!

Сидів Гаврило за столом,
Кирило поруч з ним.
Носив гірку офіціант
Талантам молодим.

Гаврило випив не одну
Й Кирило — не одну
І пісню власну затягли,
Гули на всю пивну.

Гаврило дискантом лящав,
Кирило — «басував».

А більше пісню ту ніхто
Й ніколи не співав.

Павло ГЛАЗОВИЙ.

АЗАРТНІ КАРТЯРІ

Кум Мусій і кум Андрій дуже любили грати в карти.

Одного разу грали вони з приятелями до пізньої ночі, а на другий день виїхали в поле орати. Гони були довгі.

Кум Андрій оре в одному кінці поля, а кум Мусій в другому і кричить та руками махає:

— Куме Андрію! Го-го-го!

А кум Андрій:

— О-го-го-го!.. А що там таке!?

— А біжи лишень сюди!

Кум Андрій, захекавшись, добігає до кума Мусія:

— А ти знаєш, чому ми вчора дурнями залишилися? — питає кум Мусій.

— А чому?

— Якби я був походив даму, то Петро побив би її валетом. А я б валета і підкинув би. А я походив валета, а Петро убив мого валета своїм валетом, і ми залишилися дурнями.

Сперечаються куми, з'ясовують, хто не так походив, а плуги їхні стоять та стоять.

Повідомив А. ШАПОВАЛ
з с. Павлівки, Ново-Георгіївського району, Кіровоградської області.

Мал. О. СОЇНА. (Дніпропетровськ).

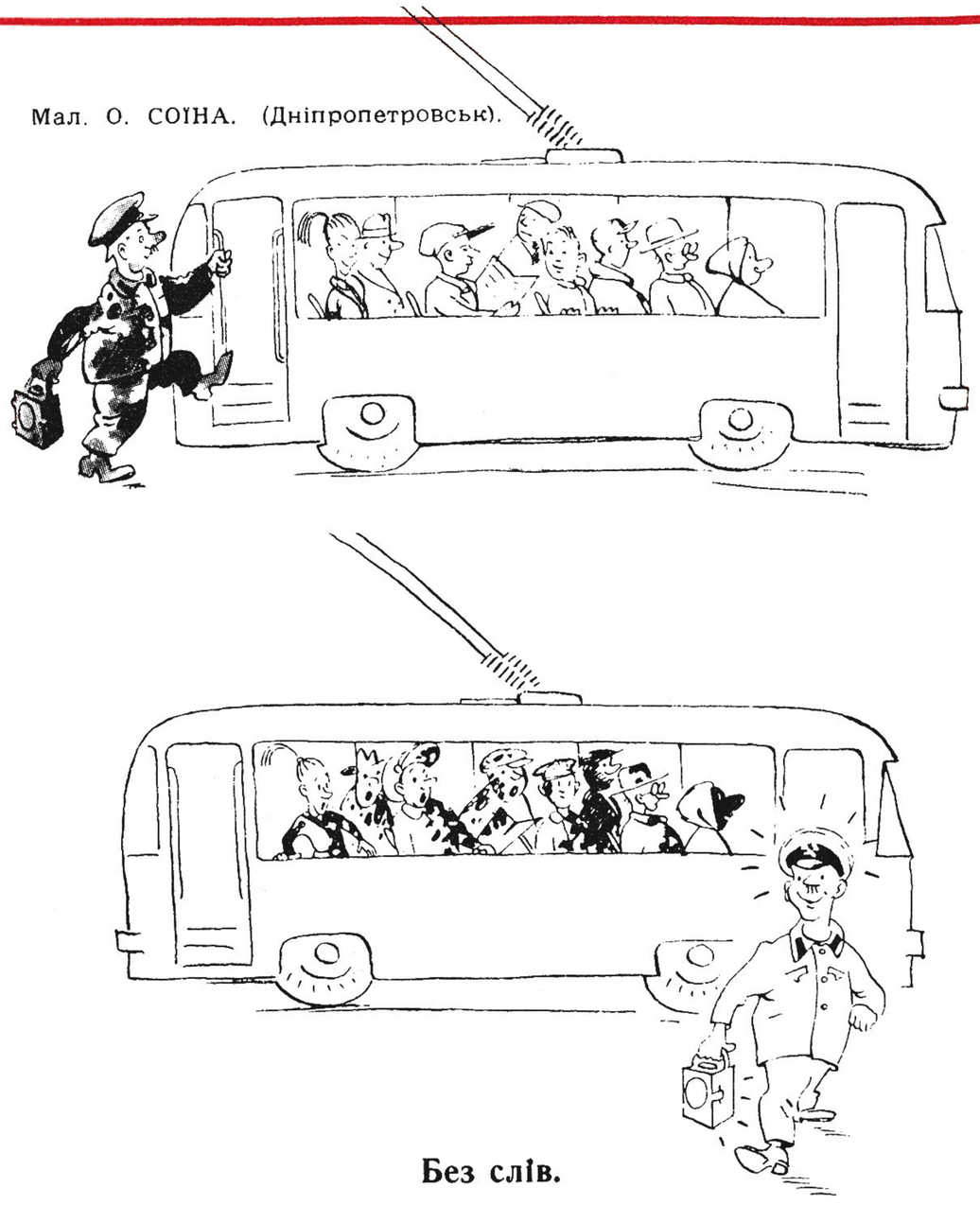

Без слів.

ПЕРЕЦЬ ДОПОМІГ

★ У газеті «Робітник Кременчуччини» (Полтавщина) було надруковано «фейлетона», сяк-так зліпленого з шматків надрукованої у «Перці» гуморески Ів. Сочивця «Капітальний сім'янин». Про це повідомлялося у замітці «Половина крадена». («Перець» № 14).

Партійні збори редакції газети «Робітник Кременчуччини», обговоривши виступ Перця, оголосили плагіаторові — працівникові редакції — догану.

★ У листі до Перця писалося про незаконні дії заступника начальника Ізюмського міського відділу міліції Ачкасова.

Як повідомило Управління внутрішніх справ Харківської області, при перевірці факти підтвердились. Ачкасова з роботи знято.

Малюнок-жарт Л. БОЙКА

Випадок на полюванні.

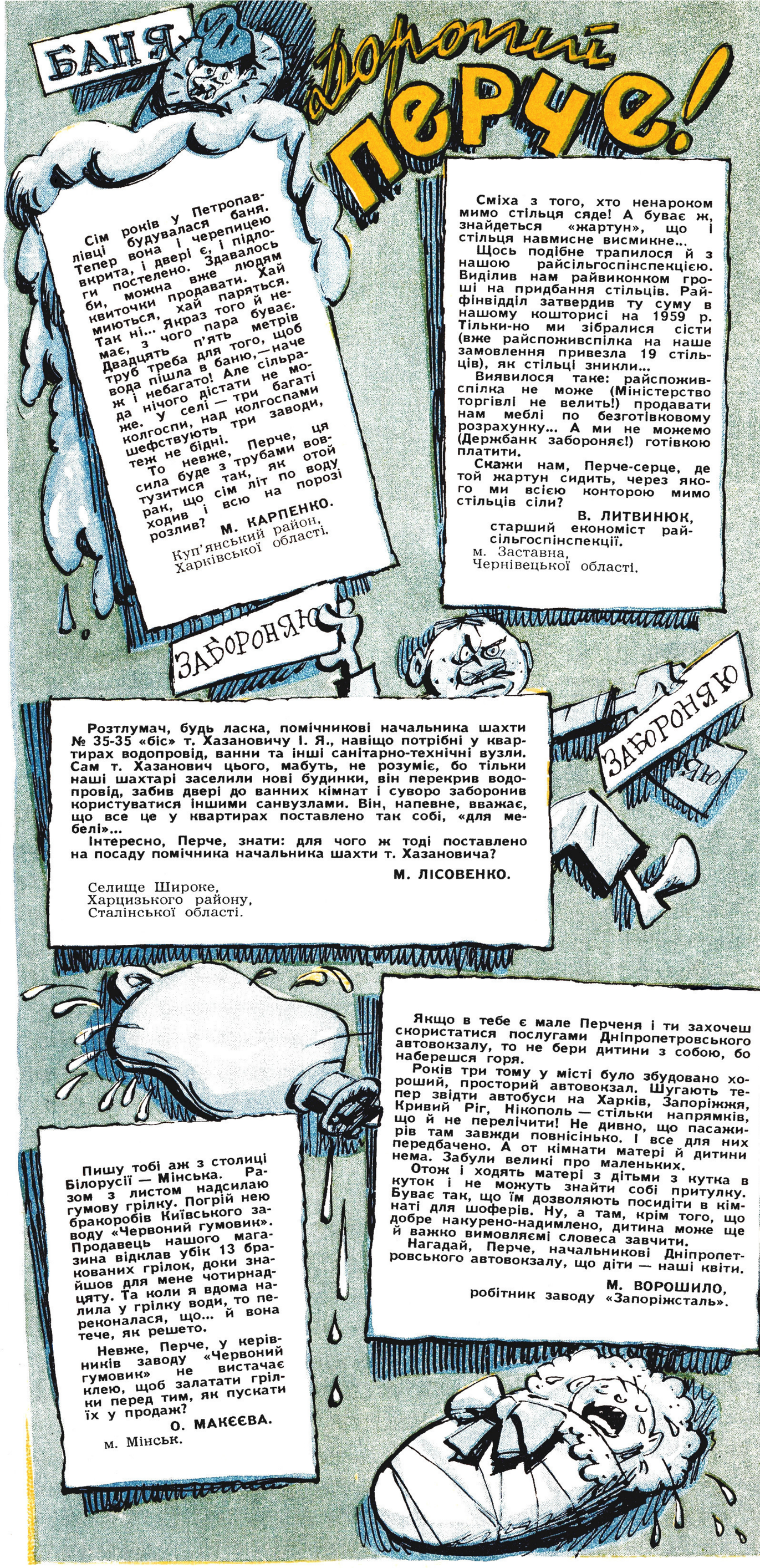

Сім років у Петропавлівці будувалася баня. Тепер вона і черепицею вкрита, і двері є, і підлоги постелено. Здавалось би, можна вже людям квиточки продавати. Хай миються, хай паряться. Так ні... Якраз того й немає, з чого пара буває. Двадцять труб треба для того, щоб вода пішла в баню,—наче ж і небагато! Але сільрада нічого дістати не може. У селі — три багаті колгоспи, над колгоспами шефствують три заводи, теж не бідні.

То невже, Перче, ця сила буде з трубами вовтузитися так, як отой рак, що сім літ по воду ходив і всю на порозі розлив?

М. КАРПЕНКО.

Куп'янський район, Харківської області.

Сміха з того, хто ненароком мимо стільця сяде! А буває ж, знайдеться «жартун», що і стільця навмисне висмикне...

Щось подібне трапилося й з нашою райсільгоспінспекцією. Виділив нам райвиконком гроші на придбання стільців. Райфінвідділ затвердив ту суму в нашому кошторисі на 1959 р. Тільки-но ми зібралися сісти (вже райспоживспілка на наше замовлення привезла 19 стільців), як стільці зникли...

Виявилося таке: райспоживспілка не може (Міністерство торгівлі не велить!) продавати нам меблі по безготівковому розрахунку... А ми не можемо (Держбанк забороняє!) готівкою платити.

Скажи нам, Перче-серце, де той жартун сидить, через якого ми всією конторою мимо стільців сіли?

В. ЛИТВИНЮК,
старший економіст райсільгоспінспекції.
м. Заставна,
Чернівецької області.

Розтлумач, будь ласка, помічникові начальника шахти № 35-35 «біс» т. Хазановичу І. Я., навіщо потрібні у квартирах водопровід, ванни та інші санітарно-технічні вузли. Сам т. Хазанович цього, мабуть, не розуміє, бо тільки наші шахтарі заселили нові будинки, він перекрив водопровід, забив двері до ванних кімнат і суворо заборонив користуватися іншими санвузлами. Він, напевне, вважає, що все це у квартирах поставлено так собі, «для мебелі»...

Інтересно, Перче, знати: для чого ж тоді поставлено на посаду помічника начальника шахти т. Хазановича?

М. ЛІСОВЕНКО.

Селище Широке,
Харцизького району,
Сталінської області.

Якщо в тебе є мале Перченя і ти захочеш скористатися послугами Дніпропетровського автовокзалу, то не бери дитини з собою, бо наберешся горя.

Років три тому у місті було збудовано хороший, просторий автовокзал. Шугають тепер звідти автобуси на Харків, Запоріжжя, Кривий Ріг, Нікополь — стільки напрямків, що й не перелічити! Не дивно, що пасажирів там завжди повнісінько. І все для них передбачено. А от кімнати матері й дитини нема. Забули великі про маленьких.

Отож і ходять матері з дітьми з кутка в куток і не можуть знайти собі притулку. Буває так, що їм дозволяють посидіти в кімнаті для шоферів. Ну, а там, крім того, що добре накурено-надимлено, дитина може ще й важко вимовляємі словеса завчити.

Нагадай, Перче, начальникові Дніпропетровського автовокзалу, що діти — наші квіти.

М. ВОРОШИЛО,
робітник заводу «Запоріжсталь».

Пишу тобі аж з столиці Білорусії — Мінська. Разом з листом надсилаю гумову грілку. Погрій нею бракоробів Київського заводу «Червоний гумовик». Продавець нашого магазина відклав убік 13 бракованих грілок, доки знайшов для мене чотирнадцяту. Та коли я вдома налила у грілку води, то переконалася, що... й вона тече, як решето.

Невже, Перче, у керівників заводу «Червоний гумовик» не вистачає клею, щоб залатати грілки перед тим, як пускати їх у продаж?

О. МАКЄЄВА.

м. Мінськ.

Редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: П. ГЛАЗОВИЙ (заст. редактора), **О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.**

Видавництво «Радянська Україна». Адреса редакції: **Київ, вул. Леніна, 19,** Тел. 4-73-94, 4-41-83. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 22 (417) (на украинском языке). Підписано до друку 4. XI. 1959 р. Папір 70×108⅛=0,75 пап. арк. 2,05 друк арк.

БФ 22195. Друкарня видавництва «Радянська Україна», Київ, вул. Анрі Барбюса, 51/2. Зам. 5844. Тираж 225 000 прим.

perec-ua.
perec-ua.

Відсканував Іван Толокньов, опрацював Олег Леськів

http://perec-ua. livejornal.com

У НЕДАЛЕКОМУ МАЙБУТНЬОМУ

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

«...Ви їдете на старому капіталістичному коні. Він вас ще везе, але це вже такий кінь, який підбився, кульгає, спотикається, так що вершник повинен дивитися пильно — інакше він впаде. Наш соціалістичний кінь — баский, він сповнений життєвих сил».

(М. С. ХРУЩОВ).

— Не тратьте, Семе, сили!..